

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Byggnadsregistret RAÄ, kyrkobeskrivning.
 Los kyrkoarkiv. Hamra kyrka.
 Läns museet Gävleborg: klipparkivet.
 Läns museet Gävleborg: ärendearkivet
 Länsstyrelsen Gävleborg: Kulturmiljö, ärendearkivet.
 Telhammer, Ingrid. *Los och Hamra kyrkor samt Fågelsjö och Tandsjöborgs kapell*. Hälsinglands kyrkor XLVIII. Uppsala 1987.

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1757	Den första begravningsplatsen, norr om den nuvarande kyrkan i Hamra invigs.	Telhammer, I. 1987.
1800-talets första hälft	Litet träkapell uppförs intill den första begravningsplatsen.	Telhammer, I. 1987.
1856	Ritningsförslag till kyrkobyggnad och kyrkogård upprättas av byggmästaren Johan Nordell.	Telhammer, I. 1987.
1857	Ritning till kyrkobyggnad utförs av arkitekten Johan Fredrik Åbom vid Överintendentämbetet.	Telhammer, I. 1987.
1857-61	Kyrkobyggandet påbörjas, sannolikt under byggmästare Johan Nordells ledning.	Telhammer, I. 1987.
1862	Klockvinkel med hammare förs från Los till Hamra för att fungera som provisorisk klocka i väntan på att tornet blir färdigt.	Telhammer, I. 1987.
1869	Kontrakt upprättas med byggmästaren L. Nyblom från Bollnäs att han ska ”fullborda och färdiggöra det som Nordell påbörjat”. Överintendentämbetets ritning följdes dock ej helt. Nyblom svarade även för målning och förgyllning samt inköp av armatur.	Telhammer, I. 1987.
1870	De två kyrkklockorna till tornet köps från Joh. A. Beckmans klockgjuteri i Stockholm.	Telhammer, I. 1987.
1872	Kyrkan invigs.	Telhammer, I. 1987.
1800-talets slut	Nytt golv läggs in och en varmluftskamin införskaffas till kyrkorummet.	Telhammer, I. 1987.
1899	Orgeln renoveras av Per Johan Johansson, bosatt i Ore.	Telhammer, I. 1987.
1955-56	Omfattande restaurering under ledning av arkitekt P. O. Lewert, Gävle och med byggmästare Einar Sandström som entreprenör. Kyrkan isoleras invändigt med 5 cm wellit och förses med nya ytskikt på golv, tak och väggar. Nytt yttertak av koppar, södra ingången sätts igen och ersätts med ett fönster. Taket i sakristian sänks och tre fönster på östra väggen sätts igen. Fönster mot koret sätts också igen. Nytt altare och ny altartavla av konstnären Nils-Aron Berge. Altarbordet får skiva av rosafärgad sten som utförs	Telhammer, I. 1987 Läns museet Gävleborg, ärendearkiv.

	hos Gusta stenhuggeri i Brunflo. El installeras i kyrkan, bänkvärmare. Klockorna får elektrisk ringning och åskledare installeras.	
1966	Inköp av ny orgel från orgelfirman Kemper Lubeck i Tyskland som placeras bredvid den gamla på läktaren.	Telhammer, I. 1987/ Länsmuseet Gävleborg, ärendearkiv.
1977	Altarväggen fullbordas genom ett förslag av arkitekt Sören Thurell, Hudiksvall i samråd med arkitekt Maria Dahl, Härnösand.	Telhammer, I. 1987/ Länsmuseet Gävleborg, ärendearkiv.
1986	Ommålning av kyrkans exteriör. Utvidgning av kyrkogården.	Telhammer, I. 1987.
1991	Tillstånd ges att anlägga minneslund på kyrkogårdens sydöstra del efter ritningar av landskapsarkitekt Lars Lundin, Järvsö.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkiv.
1994	Nya elinstallationer, bla nya bänkvärmare. Ny motor till orgelfläkt. Ny elanordning för klockringningen.	Telhammer, I. 1987.
1998	Tilläggsisolering av innertak samt nya tätningslister i fönstren.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkiv.
2002-03	Renovering av läktarorgel av Johannes Menzel.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkiv.